

[Ib Nørlund]

Sagen er jo, at dels foreligger der betænkninger, som ikke er færdigbearbejdede, dels har man nedsat et målsætningsudvalg, som ikke er klar endnu, dels har vi vores tilsynsråd, som ganske vist nu i et stykke tid har været sat på aftægtskost, forekommer det mig, men det er der dog, dels er der konkurrencen, som er afsluttet med et ikke entydigt resultat, men som alligevel viser så meget, at det kunne lade sig gøre at opfylde kommissoriet, og dels forestår anden del af konkurrencen. Endelig kan man vel tilføje, at der er en løbende mere almen teaterdebat i offentligheden, som også er under udvikling.

Men under de omstændigheder lader forespørgerne os jo kun den mulighed åben at fremsætte nogle mere principielle betragtninger i forbindelse med de her diskuterede problemer.

Vi er af den opfattelse, vil jeg først fastslå, at vi skal have en nationalscene, som – det skal jeg komme tilbage til – forener de tre eller måske rettere sagt fire kunstarter, det drejer sig om, for der er jo også tale om musikken, om kapellet. Kun ved at have en sådan nationalscene er man i stand til at videreføre en værdifuld dansk tradition både med hensyn til repertoire på en række områder og med hensyn til den kunstneriske udformning, og det er et moment, som jeg synes er trådt alt for lidt frem i overvejelserne her. På den anden side skal et sådant teater naturligvis være et udgangspunkt for en nutidig videreudfoldelse på hele teaterområdet. Det repertoire må selvfølgelig både være klassisk og moderne, og man må se i øjnene, at kun et teater af karakter som en nationalscene vil være i stand til at give navnlig de stiliserede kunstarter som opera og ballet virkelig mulighed for at sætte forestillinger på benene og udvikle den kunstneriske udøvelse.

På alle disse områder er der faktisk udviklet en tradition af værdi her i landet. Men jeg synes også, man skal have for øje, at der faktisk ud fra kommercielle synspunkter gnaves en hel del i denne traditions viderelevn. Det giver sig udtryk i den smålighed, som folk demonstrerer mere eller mindre voldsomt, også her i debatten, og som faktisk ligger bag ved, at teatrets bygninger og arbejdsforhold i mange henseender er udpinte, og også er årsag til, at problemerne optræder så pludseligt og voldsomt, som de gør. Der ekssi-

sterer derfor en alvorlig fare ved bare at lade tingene gå videre. For sagen er jo i al sin enkelhed, at hvis man vil have en nationalscene, der virkelig svarer til navnet, så koster det og koster en hel del, det kan man lige så godt se i øjnene. Hvis man taler store ord om kulturarv osv., men bare vil belønne det med småpenge, fører det nu ikke så forfærdelig langt frem.

Der er måske nogle, der vil sige: ja men er det nu ikke at tage for flot på tingene, og er vi ikke for flotte over for alt dette her? I den anledning vil jeg spørge dem, der netop hyl-der det senkapitalistiske samfund, vi lever i, om de virkelig vil tage ansvaret på sig for, at en værdifuld dansk tradition i denne overgangsperiode smuldrer væk, om man også vil give sit eget system en sådan slags armodsbevis. Det er jo nemlig faktisk modstykket til det, hr. Poulsgaard har sine enkle løsninger på. Jeg forstod nærmest hans indlæg sådan, at hvis vi slog de gamle ihjel lidt hurtigere, kunne vi måske nok klare de kulturelle opgaver, men den fremgangsmåde vil jeg ikke anbefale.

Den nationale tradition, jeg her taler om, vil utvivlsomt blive genoplivet i et kommende socialistisk samfund, men hvis man først har ladet det smuldre i en årrække, vil det kræve så meget større anstrengelser. Derfor vil vi altså gerne hjælpe jer nu til at holde hele udviklingen gående på et forsvarligt niveau.

Hvad angår spørgsmålet om de forskellige kunstarter, tror jeg, det er temmelig afgørende, at samvirket mellem dem bevares. Det tror jeg også kræver, at det foregår i ét hus, i én samlet bygning, for det er også den daglige vekselvirkning mellem udøverne af de forskellige kunstarter, som kan spille en ganske afgørende rolle, og som faktisk har spillet en betydelig rolle for det, der mest værdifuldt har præget Det kgl. Teaters virke. Forudsætningen herfor eller hensigten hermed, kan man sige, er jo også, at man på den måde gør mest muligt for at fremme den kvalitet, som også er en betingelse for, at en nationalscene kan kalde sig sådan.

Det muliggør også et arbejdsmiljø, som de, der har ydet mange anstrengelser på det kunstneriske område eller på anden måde for at få forestillingerne til at glide, faktisk fortjener bliver udbygget og udviklet på mange måder.